

Sveriges förenade studentkårer

Handläggare: Sebastian Lagunas Rosén Datum: 2017-06-07

Dnr: PU2-18/1617

Remissvar: Promemorian Förslag till mer ändamålsenliga basårsbestämmelser

Sveriges förenade studentkårer (SFS) har av regeringen fått möjlighet att yttra sig om promemorian Förslag till mer ändamålsenliga basårsbestämmelser (ert diarie-nr U2017/011171/UH)

SFS inkommer här med sitt remissvar.

Stockholm dag som ovan

Caroline Sundberg
Ordförande

caroline.sundberg@sfs.se
08-545 701 05

Sebastian Lagunas Rosén
Politisk sekreterare

sebastian.lagunas.rosen@sfs.se
08-545 701 10

SFS synpunkter på promemorian Förslag till mer ändamålsenliga basårsbestämmelser

SFS tillstyrker förslaget att antagning till basår ska kunna ske tillsammans med antagning till en eller flera efterföljande högskoleutbildningar. SFS tillstyrker även de föreslagna redaktionella ändringarna i författningstexten.

Det är bra att ge lärosätena möjlighet att låta den som antas till en behörighetsgivande förutbildning samtidigt bli antagen till mer än en högskoleutbildning.

SFS menar att basåret är ett viktigt verktyg för att bredda rekryteringen till vissa utbildningar. Basåret tycks leda till att fler kvinnor påbörjar de ofta mansdominerade högskoleutbildningar som basåret ger behörighet till: På basåren är andelen kvinnor ungefär 40 %, medan andelen kvinnor på ingenjörsutbildningar totalt sett uppgår till uppskattningsvis 30 %. Det finns även tecken på att basåret breddar rekryteringen med avseende på ålder – även om den samlade bilden där är något tvetydig. Vår bedömning är att basåret med rätt förutsättningar skulle ha potential att bredda rekryteringen även i andra avseenden. Med tanke på hur angeläget det är att komma till rätta med högskolans sociala snedrekrytering är det bra att anpassa reglerna så att basåret ska kunna utvecklas som ett led i att skapa vägar in för fler.

SFS bedömer att förslaget inte kommer ha några väsentliga negativa konsekvenser. Eftersom lärosätena själva skulle bestämma om den som antas till behörighetsgivande förutbildning därmed ska antas till mer än en högskoleutbildning – och lärosätet alltså kan avstå från att göra så om det skulle medföra problem – ser vi ingenting som talar emot förslaget.

Mer kan göras

Det finns skäl att undersöka ifall basåret kan utvecklas ytterligare. Vi kan notera att många studenter har en positiv syn på basåret – inte bara de som själva går eller har gått det. Vi kan även notera att det finns ett intresse för basår också inom ämnen där basåret idag inte finns.

Det finns skäl att se över regeln att basåret bara får erbjudas i anslutning till utbildningar med brist på sökande och kompetensbrist på arbetsmarknaden. Bland både studenter och lärosäten tycks det finnas intresse av basår i anslutning till utbildningar som varken har för få sökande eller tydliga kopplingar till bristyrken. Och det är till viss del redan praxis att lärosäten anordnar behörighetsgivande förutbildningar under sådana omständigheter.

Det finns även skäl att se över basårets finansiering. Idag finansieras basåren genom lärosätenas utbildningsanslag – trots att basåret inte är en högskoleutbildning. Det är inte givet att den finansieringsformen är den bästa, vare sig för basåret eller för de högskoleutbildningar som anslagen är ämnade för.

Basårets förutsättningar kan alltså ses över på flera punkter. Ändå behandlades basåret mycket knapphändigt i Tillträdesutredningen, trots att basåret i högsta grad berör tillträdesystemet. Basåret behandlades inte heller i Gymnasieutredningen, trots att utredningen i övrigt berörde frågan om övergången från gymnasium till högskolan. Blickar vi lite längre tillbaka lämnade Utredningen om högskolans utbildningsutbud frågan orörd, då de bedömde att basåret låg utanför direktivet (SOU 2015:80, s 295). Blickar vi istället framåt kan vi notera att basåret inte heller nämns i direktivet till den nyligen tillsatta utredningen av högskolans resurser och styrning. Basåret kommer antagligen inte heller i framtiden ses över inom ramen för andra utredningar eller uppdrag där frågan egentligen ryms. Om en översyn ska ske måste initiativet komma från utbildningsdepartementet.